ระเบียบกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยการรับจำนำ การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ และการตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำคืน
ของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับจำนำ การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ และการตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำคืน ของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ และข้อ ๑๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงกำหนดระเบียบกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับจำนำ การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ และการตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำคืนของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

"ผู้จัดการ" หมายความว่า ผู้จัดการสถานธนานุบาล

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานสำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร และพนักงานสถานธนานุบาล

"ผู้รับจำนำ" หมายความว่า ผู้จัดการหรือรองผู้จัดการสถานธนานุบาลซึ่งทำหน้าที่รับจำนำ

"ทรัพย์รับจำนำ" หมายความว่า ทรัพย์หรือสิ่งของที่รับจำนำ แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ประเภททองคำ นาก เงิน

(๒) ประเภทเพชร พลอยรูปพรรณ พระเลี่ยม หรืออัญมณีอื่น

(๓) ประเภทเบ็ดเตล็ด ได้แก่ ทรัพย์ประเภทอื่น นอกเหนือจากที่ระบุตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่ง ประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
การรับจำนำ

ข้อ ๖ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำรับจำนำทรัพย์หรือสิ่งของ ดังต่อไปนี้

(๑) รับจำนำทรัพย์จากภิกษุ สามเณร หรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๒) รับจำนำทรัพย์ที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศตำหนิรูปพรรณของหายได้แจ้งเรื่องของหายต่อสถานธนานุบาลแล้ว

(๓) รับจำนำทรัพย์ของตนเองหรือของพนักงานอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการเป็นลายลักษณ์อักษร

(๔) รับจำนำเพชรร่วง หรือพลอยร่วงที่มิได้ประกอบในตัวเรือน

(๕) รับจำนำทรัพย์ที่มีการจดทะเบียน หรือที่ต้องมีการจดทะเบียน

(๖) รับจำนำทรัพย์ที่รหัสหรือหมายเลขเครื่องถูกทำลาย

(๗) รับจำนำทรัพย์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ ให้ผู้รับจำนำรับจำนำทรัพย์ได้ภายในวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่เกินจำนวน ดังต่อไปนี้

(๑) ตั๋วรับจำนำหนึ่งฉบับไม่เกินฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ผู้จำนำรายหนึ่งจำนำทรัพย์รวมกันได้ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อสถานธนานุบาลหนึ่งสาขา

ข้อ ๘ การประเมินราคาทรัพย์รับจำนำทุกประเภท ให้ประเมินราคาตามน้ำหนักจริงหรือมูลค่าในตัวของทรัพย์นั้น ๆ เอง ห้ามไม่ให้คิดราคาค่าฝีมือ พุทธคุณ หรือวิจิตรศิลป์รวมเข้าด้วย

ข้อ ๙ การรับจำนำทองคำ ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบเจ็ดจุดห้าของราคาซื้อทองคำรูปพรรณต่อน้ำหนักหนึ่งกรัม ในท้องตลาด ณ วันที่รับจำนำ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

การรับจำนำมาก ให้รับจำนำได้โดยคิดราคาเฉพาะส่วนผสมที่เป็นทองคำ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

การรับจำนำเงิน ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละสี่สิบของราคาตลาด โดยพิจารณาเฉพาะส่วนผสมที่เป็นเนื้อเงินบริสุทธิ์

ข้อ ๑๐ การรับจำนำเพชรรูปพรรณ ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละหกสิบของราคาเพชรที่คณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการเป็นผู้กำหนด และให้พิจารณาตามคุณภาพเพชร คือ ขนาด สี ตำหนิ และการเจียรนัย

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้ตรวจการของสำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครสองคน และผู้จัดการอีกไม่เกินสามคนซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้จัดการทุกสาขา เป็นอนุกรรมการ และให้หัวหน้างานประมูล-ทรัพย์หลุด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ โดยให้ผู้จัดการที่ได้รับการคัดเลือกอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ให้คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดราคากลางอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๑ การรับจำนำทรัพย์ที่มีพลอยประดับรวมอยู่ ห้ามไม่ให้คิดราคาพลอยรวมเข้าด้วย

ข้อ ๑๒ การรับจำนำทรัพย์ประเภทอัญมณีอื่น และประเภทเปิดเตล็ด ให้พิจารณาประเมินราคารับจำนำตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงว่าเป็นทรัพย์ที่ผ่านการใช้งานแล้ว เป็นของแท้ หรือของเลียนแบบ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีการเพิ่มราคารับจำนำทรัพย์ของผู้รับจำนำรายอื่น ให้ถือว่าผู้เพิ่มราคาเป็นผู้รับผิดชอบทรัพย์นั้นทั้งจำนวนและดำเนินการเปลี่ยนชื่อผู้รับจำนำใหม่

ข้อ ๑๔ ห้ามพนักงานทุกคนนำทรัพย์รับจำนำออกนอกสถานธนานุบาล เว้นแต่เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ หรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือเพื่อให้พ้นภยันตรายอันร้ายแรงที่ผู้รับจำนำจะป้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

ข้อ ๑๕ ห้ามมิให้พนักงานผู้ใดรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนตั๋วรับจำนำ หรือรับตั๋วรับจำนำโดยการให้โดยเสน่หา

หมวด ๒
การประเมินและการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำ

ข้อ ๑๖ การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำให้ดำเนินการ ดังนี้
(๑) สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการจำหน่ายตามระเบียบนี้ หรือ
(๒) มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการจำหน่ายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๗ เมื่อมีทรัพย์หลุดจำนำเป็นสิทธิของกรุงเทพมหานคร ให้ผู้จัดการซึ่งดูแลทรัพย์หลุดจำนำนั้น ทำการตรวจสอบและกำหนดราคาขั้นต่ำทรัพย์หลุดจำนำเบื้องต้นก่อนวันที่คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำจะทำการประเมิน

ให้คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำทำการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำก่อนวันจำหน่ายและในวันจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำตามวันที่กำหนดไว้ กรณีจำเป็นไม่สามารถมาประเมินตามวันที่กำหนดได้ ให้ขออนุญาตต่อผู้อำนวยการเพื่อเปลี่ยนแปลงวันประเมินราคาเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ ๑๘ การประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำต้องสูงกว่าราคาที่รับจำนำไว้อย่างน้อยร้อยละห้า ทั้งนี้ ไม่รวมทรัพย์หลุดจำนำประเภทเบ็ดเตล็ดที่ส่งดอกเบี้ยมาแล้วเกินกว่าหนึ่งปีนับจากวันจำนำครั้งแรก และทรัพย์หลุดจำนำประเภท ทองคำ นาก เงินซึ่งต้องประเมินราคาใกล้เคียงกับราคาซื้อขายในท้องตลาดปัจจุบัน

ข้อ ๑๙ ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำจะประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำสูงกว่าหรือต่ำกว่าราคาประเมินของผู้จัดการก็ได้

ข้อ ๒๐ การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในงวดแรก ให้จำหน่ายตามราคาประเมิน ถ้าจำหน่ายไม่ได้ให้ประเมินลดราคาลง และนำขึ้นจำหน่ายใหม่อีกครั้งในวันนั้น หากยังไม่สามารถจำหน่ายได้อีกให้เก็บไว้และรอจำหน่ายในงวดที่สอง ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้บังคับข้อ ๑๘

การจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำในงวดที่สอง ให้จำหน่ายในราคาของงวดแรก หรือในดุลพินิจของคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำ หากจำหน่ายไม่ได้ให้คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำลดราคาเหลือเท่ากับราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘

หากยังจำหน่ายตามวรรคสองไม่ได้ ให้ผู้รับจำนำรับฝิดขอบซื้อทรัพย์หลุดจำนำนั้น และนำเงินเข้าบัญชีตามที่คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำได้ประเมินราคาครั้งล่าสุดตามวรรคสองให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

ข้อ ๒๑ ห้ามมิให้นำทรัพย์หลุดจำนำที่เป็นของปลอมขึ้นประมูลจำหน่าย เว้นแต่ทรัพย์นั้นมีหลายสิ่งในตั๋วรับจำนำฉบับเดียวกัน และราคาทรัพย์ทั้งหมดในตั๋วรับจำนำนั้นเหมาะสมที่จะจำหน่ายได้ ก็ให้นำขึ้นประมูลจำหน่าย

กรณีที่ทรัพย์หลุดจำนำเป็นของปลอม ให้ผู้รับจำนำรับฝิดขอบซื้อทรัพย์หลุดจำนำนั้น และนำเงินเข้าบัญชีในจำนวนเงินเท่ากับราคารับจำนำ บวกร้อยละห้าของราคารับจำนำ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับจากวันจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำของงวดนั้น ๆ ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายในปีงบประมาณนั้น

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ผู้รับจำนำต้องรับฝิดขอบนำเงินเข้าบัญชีชดใช้ตามข้อ ๒๐ วรรคสาม และการรับจำนำนั้นเป็นการกระทำโดยสุจริต ผู้รับจำนำอาจร้องขอต่อประธานคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำ ณ วันที่จำหน่าย เพื่อให้นำทรัพย์หลุดจำนำที่ตนต้องรับฝิดขอบ ขึ้นประมูลจำหน่ายในราคาที่สามารถจำหน่ายได้จริงซึ่งต่ำกว่าราคาที่รับจำนำไว้ก็ได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะรูปพรรณของทรัพย์และเลขที่ตั๋วรับจำนำ

(๒) ราคารับจำนำ และจำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องรับผิดชอบ

(๓) ราคาประเมินของทรัพย์หลุดจำนำที่ตนประสงค์จะให้นำขึ้นประมูลจำหน่าย

เมื่อได้จำหน่ายทรัพย์ตามคำร้องของผู้รับจำนำแล้ว หากจำนวนเงินที่จำหน่ายได้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบ ผู้รับจำนำต้องนำเงินส่วนต่างเข้าบัญชีทันทีในวันที่จำหน่ายนั้น

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ไม่มีการยื่นคำร้องตามข้อ ๒๒ ผู้รับจำนำจะยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการขอผ่อนชำระจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบก็ได้ แต่ต้องไม่เกินห้าเดือน ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

ข้อ ๒๔ ห้ามมิให้กรรมการในคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงาน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมสู้ราคาหรือไข้ให้ผู้อื่นสู้ราคาแทนในการประมูลทรัพย์หลุดจำนำ

ข้อ ๒๕ กรณีการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำประเภทเปิดเตล็ด ที่จำหน่ายตามราคาประเมินไม่ได้สองครั้ง ให้ผู้รับจำนำรับผิดชอบซื้อทรัพย์หลุดจำนำนั้น เว้นแต่ทรัพย์หลุดจำนำนั้นได้มีการส่งดอกเบี้ยมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีตั้งแต่จำนำครั้งแรก และรับจำนำไว้ในราคาที่เหมาะสม

ทรัพย์หลุดจำนำเปิดเตล็ดที่จำหน่ายตามราคาประเมินไม่ได้สองครั้ง ให้คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์หลุดจำนำนำทรัพย์เปิดเตล็ดรายการดังกล่าวขายรวมกับทรัพย์รายการอื่น ในราคาที่ไม่ต่ำกว่าราคารับจำนำ บวกร้อยละห้าของราคารับจำนำ

หมวด ๓
การตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำคืน

ข้อ ๒๖ ผู้จำนำสามารถตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำทุกประเภทคืนได้ โดยยื่นคำร้องต่อผู้จัดการตั้งแต่เวลาที่ทรัพย์นั้นหลุดเป็นสิทธิของกรุงเทพมหานคร จนถึงวันที่จำหน่ายทรัพย์หลุดจำนำนั้น และให้ผู้จัดการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

กรณีบุคคลอื่นเป็นผู้ตามซื้อทรัพย์หลุดจำนำ ให้เสนอผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๒๗ การประเมินราคาซื้อทรัพย์หลุดจำนำคืนให้ประเมินในราคารับจำนำ บวกร้อยละสิบห้าของราคารับจำนำ

หมวด ๔
ความรับผิดชอบของผู้รับจำนำกรณีเกษียณอายุ

ข้อ ๒๘ เพื่อเป็นการตรวจสอบการรับจำนำของผู้รับจำนำให้แล้วเสร็จก่อนเกษียณอายุ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้มีอำนาจจ้างและแต่งตั้งพนักงานแต่งตั้งผู้รับจำนำที่จะเกษียณอายุไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรับจำนำ อย่างน้อยสองปีก่อนเกษียณอายุ

(๒) ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์รับจำนำทุกรายการของผู้ที่จะเกษียณอายุตาม (๑) ว่ามีราคารับจำนำที่เหมาะสมหรือไม่

หมวด ๕
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น หรือที่มิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งการเป็นกรณี ๆ ไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร